

راهنمای برگزاری استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵

داراییهای غیر جاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده

ترجمه و تألیف:

دکتر افسانه رفیعی

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

۱۳۹۶

کلیه حقوق محفوظ و تکثیر یا اقتباس و نقل تمام یا قسمتی از مطالب این نشریه بدون اجازه کتبی سازمان حسابرسی ممنوع است.

سرشناسه: رفیعی، افسانه ۱۳۶۲.

عنوان و نام پدیدآور: داراییهای غیرجاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده / ترجمه و تألیف افسانه رفیعی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان حسابرسی، مدیریت تدوین استانداردها، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ث، ۱۰۵ ص: جدول (رنگی): ۲۲×۲۹ س.م.

فروست: سازمان حسابرسی، ۲۱۳.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۳۴-۷۷-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

شناسه افزوده: سازمان حسابرسی، مدیریت تدوین استانداردها

رده بندی کنگره: ۱۷۱.۱۶ HF۵۶۲۶

رده بندی دیویی: ۶۵۷/۱۳۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۰۵۳۸

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۱۰۳۱

نام کتاب: راهنمای بکارگیری استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۵- داراییهای غیرجاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده

ترجمه و تألیف: دکتر افسانه رفیعی

ناشر: سازمان حسابرسی - مدیریت تدوین استانداردها

آدرس: خیابان شهید احمد قصیر، خیابان شهید احمد، خیابان شماره ۷، تهران ۱۵۱۳۸-۳۶۵۱۱

صندوق پستی ۴۷۹/۱۴۳۳۵

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: گنج شایگان ۵۵۴۱۷۵۷۴

قیمت: ۵۰.۰۰۰ ریال

با گسترش مبادلات اقتصادی و جریان سرمایه فراسوی مرزهای جغرافیایی، سرمایه‌گذاران نیازمند اطلاعات مالی درباره متغیرهای خرد و کلان در کشورهای مختلف و برای بنگاههای گوناگون هستند. تنوع مبانی تهیه اطلاعات در کشورهای مختلف و گاه ضعف این مبانی، بر اعتماد سرمایه‌گذاران به اطلاعات و همچنین امکان مقایسه بنگاهها در سطح جهانی اثر بازدارنده دارد و هزینه تامین سرمایه را افزایش می‌دهد. این مانع، فعالان بازارهای سرمایه را بر آن داشت تا در پی دستیابی به یک زبان گزارشگری مالی بین‌المللی باشند. تشکیل کمیته استانداردهای بین‌المللی حسابداری در سال ۱۹۷۳ مولود همین نیاز است. امروزه در بیش از ۱۲۰ کشور، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی [به‌طور اختیاری یا اجباری] برای تهیه صورتهای مالی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

اقتصاد کشور ما نیز متصل به اقتصاد جهانی است و برای کمک به تسهیل جریان سرمایه به درون کشور و کاهش هزینه تامین مالی، پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مورد توجه قرار گرفته است. اگرچه در برخی موارد، استاندارد ملی حسابداری ملی با استانداردهای بین‌المللی تفاوتی دارد اما در اغلب موارد، هماهنگی بالایی بین این دو مجموعه وجود دارد. علی‌رغم این هماهنگی نمی‌توان در صورتهای مالی شرکتهای ایرانی تهیه این صورتهای طبق استانداردهای بین‌المللی اشاره کرد؛ زیرا انجام این کار مستلزم انطباق کامل با تمام استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است.

پس از بررسی‌های مکرر درخصوص چگونگی پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مجمع عمومی سازمان حسابرسی، رعایت این استانداردها توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس را تصویب کرد. طبق مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۷ مجمع عمومی سازمان حسابرسی، «آن گروه از شرکتهای و نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار که توسط سازمان مذکور مشخص می‌شوند و به تبع آنها، شرکتهای فرعی و وابسته مربوط از تاریخ مشخص شده توسط آن سازمان، باید در تهیه صورتهای مالی خود از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استفاده نمایند.»

پیاده‌سازی کامل این استانداردها نیازمند مقدماتی است که تهیه راهنماهای آموزشی از مهمترین آنها می‌باشد. این سازمان در نظر دارد برای استانداردهای بین‌المللی، راهنماهای آموزشی تدوین کند که استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵: داراییهای غیرجاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده، یکی از این استانداردهاست. هدف استاندارد مذکور، تبیین شیوه حسابداری داراییهای نگهداری شده برای فروش، و نحوه ارائه و افشای عملیات متوقف شده است.

کتاب حاضر که به موضوع ارائه رهنمود بکارگیری درباره نحوه اندازه‌گیری، ارائه و افشای داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش و نحوه ارائه و افشای عملیات متوقف شده اختصاص دارد، در ۷ فصل به شرح زیر تنظیم شده است:

فصل ۱. هدف و دامنه کاربرد: در این فصل پس از بحث درباره اهداف کلی و خاص تدوین این استاندارد، دامنه کاربرد، موارد استثنای از دامنه بکارگیری الزامات مربوط به نحوه اندازه‌گیری داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش بررسی می‌شود.

فصل ۲. داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش: این فصل به معیارهای طبقه‌بندی داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) به عنوان نگهداری شده برای فروش یا نگهداری شده برای توزیع میان مالکان می‌پردازد. همچنین، نحوه اندازه‌گیری داراییهای غیرجاری (و مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش مورد بحث قرار می‌گیرد.

فصل ۳. عملیات متوقف شده: در این فصل به تعریف عملیات متوقف شده و نحوه ارائه آن پرداخته می‌شود.

فصل ۴. اطلاعات مقایسه‌ای: در این فصل، نحوه برخورد با اطلاعات مقایسه‌ای در صورت سود و زیان جامع و صورت وضعیت مالی در مواردی که برای بار نخست به عنوان نگهداری شده برای فروش طبقه‌بندی شده است و هنگام توقف طبقه‌بندی به عنوان نگهداری شده برای فروش تشریح می‌شود.

فصل ۵. الزامات افشا: در این فصل، افشاهای الزامی طبق استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵ و سایر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تشریح و تبیین می‌گردد.

فصل ۶. پیشرفتهای آتی: این فصل مواردی را مطرح می‌کند که هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، در راستای بهبود الزامات این استاندارد، در دستور کار خود دارد.

فصل ۷. پرسش و پاسخ: در این فصل پرسشهای کاربردی و جامع همراه با پاسخهای تشریحی ارائه شده است که بسیاری از سؤالات متداول در زمینه استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵ را پوشش می‌دهند.

مسئولیت ترجمه و تألیف این اثر بر عهده خانم دکتر افسانه رفیعی بوده و در انجام این کار از نظرات ارزشمند آقایان دکتر موسی بزرگ اصل، دکتر امید پورحیدری و دکتر حمید حقیقت استفاده شده است. از همکاری و تلاش تمام عزیزان تشکر می‌کنیم و برایشان آرزوی شادی و توفیق روزافزون داریم.

از صاحب‌نظران ارجمند تقاضا می‌شود نظرات و پیشنهادهای اصلاحی خود را با ما در میان گذارند تا اقدامات لازم برای اعمال اصلاحات مورد نیاز صورت گیرد.

سازمان حسابرسی

مدیریت تدوین استانداردها

فصل ۱. هدف و دامنه کاربرد.....	۱
فصل ۲. داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش.....	۲
۱-۲. طبقه‌بندی داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش یا نگهداری شده	
برای توزیع میان مالکان	۲
۱-۱-۲. مفهوم مجموعه واحد در حال واگذاری.....	۳
۲-۱-۲. طبقه‌بندی به‌عنوان نگهداری شده برای فروش یا نگهداری شده برای توزیع میان مالکان.....	۴
۲-۱-۲. الف. مفهوم در دسترس بودن برای فروش فوری.....	۶
۲-۱-۲. ب. مفهوم بسیار محتمل.....	۸
۲-۱-۲. پ. برکناری.....	۱۳
۳-۱-۲. واگذاری به سایر عملیات.....	۱۴
۳-۱-۲. الف. از دست دادن کنترل بر یک واحد فرعی.....	۱۴
۳-۱-۲. ب. واگذاری بخشی از یک واحد تجاری وابسته یا مشارکت خاص.....	۱۵
۲-۲. اندازه‌گیری داراییهای غیرجاری (یا مجموعه‌های واحد) نگهداری شده برای فروش.....	۱۶
۱-۲-۲. دامنه کاربرد الزامات اندازه‌گیری.....	۱۶
۲-۲-۲. اندازه‌گیری داراییهای غیرجاری و مجموعه‌های واحد نگهداری شده برای فروش.....	۱۶
۲-۲-۲. الف. اندازه‌گیری هنگام طبقه‌بندی اولیه به‌عنوان نگهداری شده برای فروش.....	۱۶
۲-۲-۲. ب. اندازه‌گیری مجدد بعدی.....	۱۹
۳-۲-۲. زیان کاهش ارزش و برگشت آن.....	۱۹
۴-۲-۲. نحوه ارائه داراییهای غیرجاری و مجموعه‌های واحد نگهداری شده برای فروش در صورت وضعیت مالی.....	۲۴
۵-۲-۲. تغییرات طرح فروش.....	۲۷
فصل ۳. عملیات متوقف شده.....	۳۱
۱-۳. تعریف عملیات متوقف شده.....	۳۱
۲-۳. نحوه ارائه عملیات متوقف شده.....	۳۳
۳-۳. مبادله میان عملیات در حال تداوم و عملیات متوقف شده.....	۳۶
فصل ۴. اطلاعات مقایسه‌ای.....	۳۸
۱-۴. نحوه برخورد با اطلاعات مقایسه‌ای در مواردی که برای بار نخست به‌عنوان نگهداری شده برای	
فروش طبقه‌بندی شده است.....	۳۸
۱-۱-۴. صورت سود و زیان جامع.....	۳۸
۲-۱-۴. صورت وضعیت مالی.....	۳۹
۲-۴. نحوه انعکاس اطلاعات مقایسه‌ای هنگام توقف طبقه‌بندی به‌عنوان نگهداری شده برای فروش.....	۳۹

فصل ۵. الزامات افشا.....	۴۲
۱-۵. الزامات استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۵.....	۴۲
۲-۵. افشاهای الزامی طبق سایر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی.....	۴۳
فصل ۶. پیشرفتهای آتی.....	۴۵
۱-۶. کلیات.....	۴۵
۲-۶. تغییر روش واگذاری.....	۴۵
فصل ۷. پرسش و پاسخ.....	۴۹
منابع.....	۹۷
واژگان.....	۹۹